

REPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE

Številka: U-I-270/09-5

Datum: 10. 3. 2011

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobudo Martine Horvat, lg, in drugih, na seji 10. marca 2011

odločilo:

1. Člen 4 Odloka o kategorizaciji občinskih javnih cest v Občini Žiri (Uradni list RS, št. 27/09), kolikor kategorizira lokalno cesto "Žiri-Žirovski vrh", v delu, ki poteka po zemljiških parc. št. 1172/4, 1175/2 in 1176/5, vse k. o. Žirovski vrh, se razveljavi.

2. Razveljavitev iz prejšnje točke začne učinkovati šest mesecev po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

Obrazložitev

A.

1. Pobudniki izpodbijajo 4. člen Odloka o kategorizaciji občinskih javnih cest v Občini Žiri (v nadaljevanju Odlok o kategorizaciji), kolikor kategorizira lokalno cesto "Žiri-Žirovski vrh", v delu, ki poteka po njihovih zemljiških. Odlok o kategorizaciji naj bi bil v izpodbijanem delu v neskladju s 33. in 69. členom Ustave ter s 3. členom Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 33/06 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 42/09 in 109/09 – v nadaljevanju ZJC). Pobudniki navajajo, da so Občini Žiri (v nadaljevanju Občina) predlagali uvedbo razlastitvenega postopka oziroma so ji zemljišča, po katerih poteka lokalna cesta, ponudili v odkup, vendar Občina njihovih predlogov ni sprejela.

2. Občina na navedbe pobudnikov ni odgovorila.

B.

3. Iz zemljiškoknjižnega izpiska izhaja, da so pobudniki solastniki zemljišč s parc. št. 1172/4, 1175/2 in 1176/5, vse k. o. Žirovski vrh, po katerih poteka lokalna cesta "Žiri-Žirovski vrh". Pobudniki zato izkazujejo pravni interes za oceno ustavnosti in zakonitosti Odloka o kategorizaciji, kolikor se nanaša na lokalno cesto, ki poteka po njihovih zemljiških. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje

iz četrtega odstavka 26. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo – v nadaljevanju ZUstS) nadaljevalo odločanje o stvari sami.

4. Odlok o kategorizaciji določa občinske ceste po njihovih kategorijah in namenu uporabe glede na vrsto cestnega prometa, ki ga prevzemajo. V 4. členu Odlok o kategorizaciji med lokalnimi cestami med naselji znotraj občine ter med naselji v občini in naselji v drugih občinah pod zaporedno številko 11 kategorizira lokalno cesto št. 496060, ki poteka po zemljiščih v lasti pobudnikov.

5. Ustava v 69. členu določa, da je razlastitev (odvzem ali omejitev lastninske pravice v javno korist) mogoča le proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini in pod pogoji, ki jih določa zakon. S tem členom Ustava zaradi zagotovitve javne koristi kljub ustavnopravnemu varstvu lastninske pravice, ki jo zagotavlja 33. člen Ustave, omogoča odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini. Ustava v 69. členu zahteva, naj zakon uredi pogoje za razlastitev, razlastitev pa se lahko opravi v postopku, v katerem se za konkreten primer ugotovi, ali so izpolnjeni zakonski pogoji za razlastitev, in v katerem sta zagotovljena tudi sodno varstvo ter nadomestilo v naravi ali odškodnina.

6. Pojem in status javnih cest ureja 2. člen ZJC. Javne ceste so prometne površine splošnega pomena za cestni promet, ki jih lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo javne ceste in varnost prometa na njih. V prvem odstavku 3. člena ZJC je določeno, da so državne ceste v lasti Republike Slovenije, občinske ceste pa so v lasti občine. Občina določeno cesto kategorizira, če je za takšno kategorizacijo izkazana javna korist in če cesta ustreza merilom za kategorizacijo javnih cest. Če so zemljišča, po katerih naj bi potekala javna cesta, ki jo občina namerava kategorizirati, v zasebni lasti, mora občina takšna zemljišča pred kategorizacijo pridobiti s pravnim poslom oziroma v postopku razlastitve. V primerih, ko že obstoječe javne ceste potekajo po nepremičninah, ki so v lasti drugih oseb, kot določa prvi odstavek 3. člena ZJC, prehodna ureditev iz 19. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 92/05 – v nadaljevanju ZJC-B) predvideva, da se lahko lastninska pravica na teh nepremičninah odvzame ali omeji proti odškodnini ali nadomestilu v naravi v posebnem postopku razlastitve, ki je urejen z navedeno določbo ZJC-B.

7. V obravnavani zadevi Občina s pobudniki ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišč, po katerih poteka lokalna cesta "Žiri-Žirovski vrh". Zoper njihove nepremičnine tudi ni bil izveden postopek razlastitve. Zato je 4. člen Odloka o kategorizaciji v izpodbijanem delu v neskladju z 19. členom ZJC-B in 69. členom Ustave. Ker 4. člen Odloka o kategorizaciji v tem delu nedopustno posega v lastninsko pravico, je v neskladju tudi s 33. členom Ustave. Ustavno sodišče je zato 4. člen Odloka o kategorizaciji, kolikor kategorizira javno pot "Žiri-Žirovski vrh", v delu, ki poteka po zemljiščih s parc. št. 1172/4, 1175/2 in 1176/5, vse k. o. Žirovski vrh, razveljavilo (1. točka izreka). Da bi Občina lahko kategorizirala javno cesto, če so izpolnjeni pogoji in če to zahteva javna korist, ter da bo hkrati mogoče zagotoviti varstvo lastninske pravice, je Ustavno sodišče Odlok o kategorizaciji razveljavilo z odložnim rokom šestih mesecev (2. točka izreka).

C.

8. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi tretjega odstavka 45. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Ernest Petrič ter sodnice in sodniki dr. Mitja Deisinger, dr. Etelka Korpič – Horvat, mag. Miroslav Mozetič, Jasna Pogačar, mag. Jadranka Sovdat, Jože Tratnik in Jan Zobec. Odločbo je sprejelo soglasno.

dr. Ernest Petrič
Predsednik